

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

SPOKOJENOST OBČANŮ S MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍM A MOBILITA A MÍSTNÍ PŘEPRAVA V JILEMNICI

Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj,
o. s.

Zdravé město Jilemnice

Duben 2011

Tato akce je součástí projektu „Jilemnice – město zeleně“, který je spolufinancován Revolvingovým fondem Ministerstva životního prostředí.

Cíle průzkumu

Cílem dotazníkového šetření „*Spokojenost občanů s místním společenstvím a mobilita a místní přeprava v Jilemnici.*“ bylo zprostředkovat vedení města zpětnou vazbu názorů, postojů a preferencí obyvatel města na jednotlivé tematické oblasti a dále zjistit a popsat mobilitu obyvatel žijících na území dané samosprávy.

Závěrečná zpráva a způsob prezentace výsledků zohledňuje především její určení. Výsledky jsou uváděny vyčerpávajícím způsobem v přehledné podobě grafů a tabulek tak, aby jednotlivá zjištění bylo možno zohlednit a využít jako podklad a inspiraci orgánům města při konkrétních opatřeních a rozhodnutích.

Dotazníkové šetření je realizováno jako součást projektu Jilemnice – město zeleně, který je podpořen z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí ČR.

Indikátor Spokojenost občanů s místním společenstvím

Indikátor **Spokojenost občanů s místním společenstvím** zjišťuje a vyčísluje **subjektivní pocit spokojenosti** občanů s městem, ve kterém žijí a pracují a další dílčí aspekty této spokojenosti. Bezprostředně odráží pocit kvality života, která tvoří důležitou součást udržitelné společnosti. Znamená možnost žít v takových podmínkách, které zahrnují bezpečné a cenově přijatelné bydlení, dostupnost základních služeb (školy, zdravotnictví, kultura atd.), zajímavou a uspokojující práci, kvalitní životní prostředí (jak přírodní, tak člověkem ovlivněné a pozměněné) a reálnou možnost účastnit se místního plánování a rozhodování. Názor občanů na tyto otázky představuje důležité měřítko celkové spokojenosti s daným místem, čímž se z něj stává **klíčový indikátor místní udržitelnosti**.

Indikátor Mobilita a místní přeprava

Indikátor ECI **Mobilita a místní přeprava cestujících** zjišťuje a popisuje mobilitu občanů žijících na území dané samosprávy. Mezi základní hlediska (a k nim se vztahující jednotky měření), které přispívají k určení obecného modelu mobility každého občana, patří:

- účel cest a jejich pravidelnost během týdne, kde můžeme cesty rozdělit na „systematické“ a „nesystematické“ (% systematických cest v porovnání s % nesystematických cest);
- průměrná denní vzdálenost cesty na osobu (km na osobu);
- délka trvání cest (čas cesty v minutách);
- použité druhy dopravy pro tyto cesty a/nebo pro různé vzdálenosti každé cesty (% vtahující se k různým druhům dopravy zahrnutým do průzkumu);
- kvalita cestování jednotlivými způsoby dopravy;
- počet cestujících v autě, důvody pro volbu automobilu a způsob parkování.

Metoda dotazování

Dotazníkové šetření bylo provedeno pomocí standardizovaného dotazníku, jenž byl použitý i v jiných městech ČR. Pro zachycení specifik města Jilemnice byla část dotazníku zachycující spokojenost obyvatel s místním společenstvím mírně upravena a doplněna. Dále bylo do dotazníku včleněno několik otázek týkajících se nakládání s komunálním odpadem.

Samotné dotazování proběhlo formou řízeného rozhovoru (tazatel se ptá a respondent odpovídá) s využitím proškolených tazatelů – studentů místního Gymnázia a vybraných seniorů. Šetření proběhlo v průběhu března 2011 mezi vybranými obyvateli města. Respondenti (obyvatelé starší 15 let) byli vybráni kvótním výběrem dle základních charakteristik (věk, pohlaví).

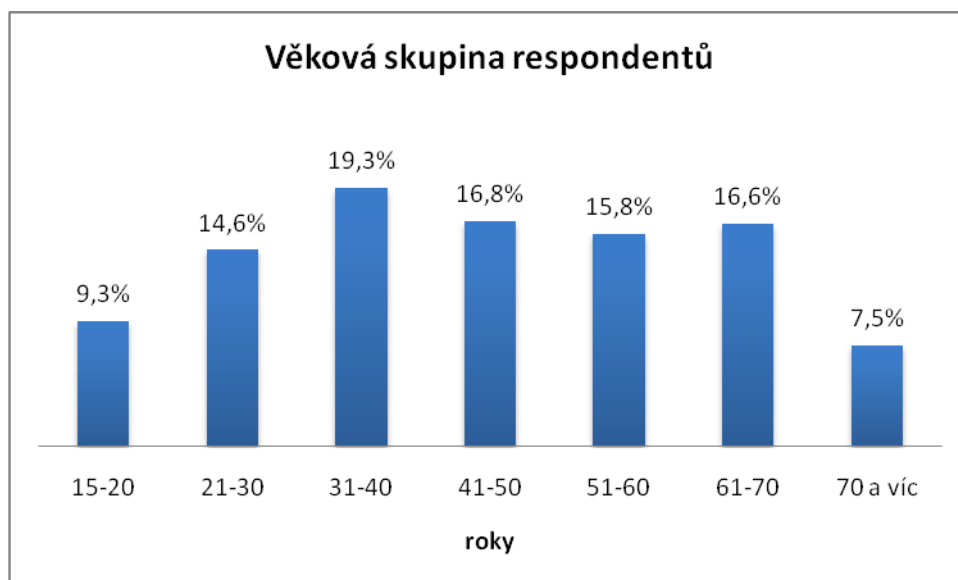
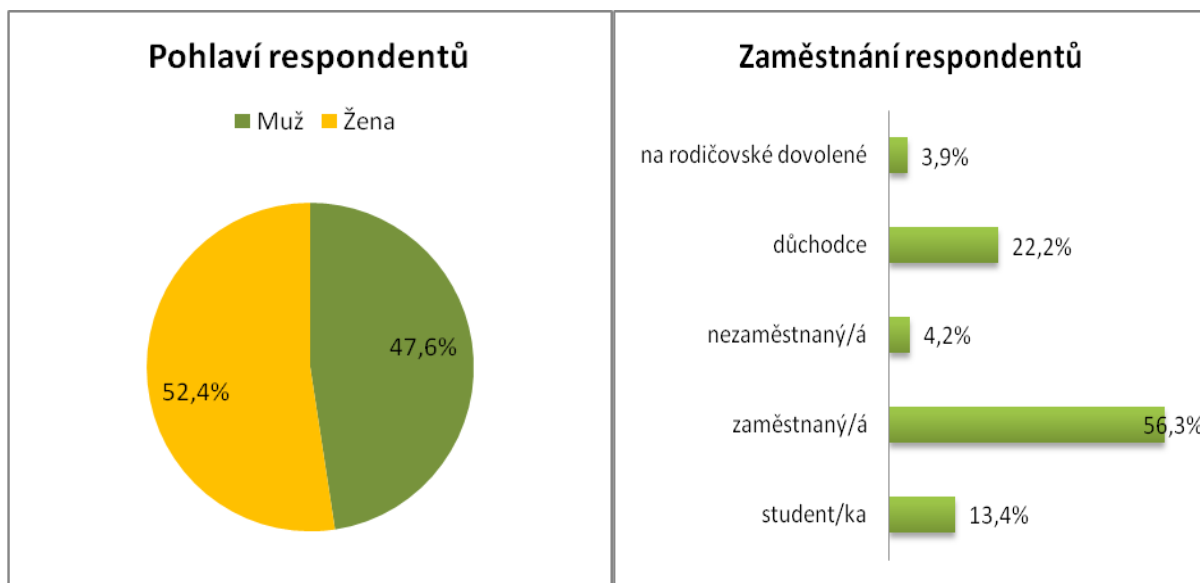
Výsledky dotazníkového šetření byly primárně zpracovány v prostředí programu MS Access do databáze vytvořené TIMUR. Zpráva se věnuje indikátorům ECI/TIMUR A. 1 a ECI A. 3 a dalším otázkám spokojenosti a mobility a shrnuje výsledky do podoby tabulek, grafů a závěrečných komentářů a neobsahuje srovnání s dalšími městy ČR. Základní srovnání je možno získat na stránkách Týmové iniciativy pro místní udržitelný rozvoj (<http://www.timur.cz>, sekce Indikátory).

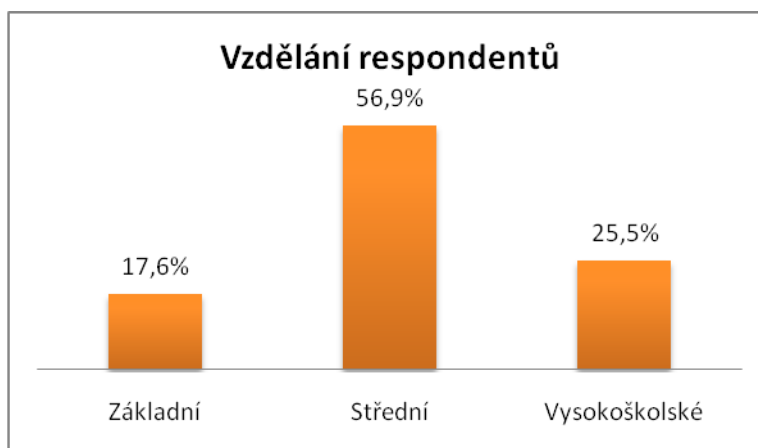
Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj

Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj (TIMUR) je nezisková organizace, která podporuje udržitelný rozvoj měst, obcí a jejich sdružení v ČR prostřednictvím zavádění **místních indikátorů udržitelného rozvoje** a jiných nástrojů. Do roku 2005 tvořily iniciativu TIMUR tři organizace: Ústav pro ekopolitiku, o. p. s., Agentura Koniklec a REC ČR (Regionální Environmentální Centrum ČR). TIMUR metodicky pomáhá zavádět a vyhodnocovat indikátory ECI a další typy indikátorů v městech a mikroregionech ČR a dále jedná s dalšími městy ČR. Dále TIMUR organizuje akce pro veřejnost (slouží pro výběr indikátorů přímo občany a popularizaci problematiky udržitelného rozvoje), následné plánovací akce, semináře a odborné konference.

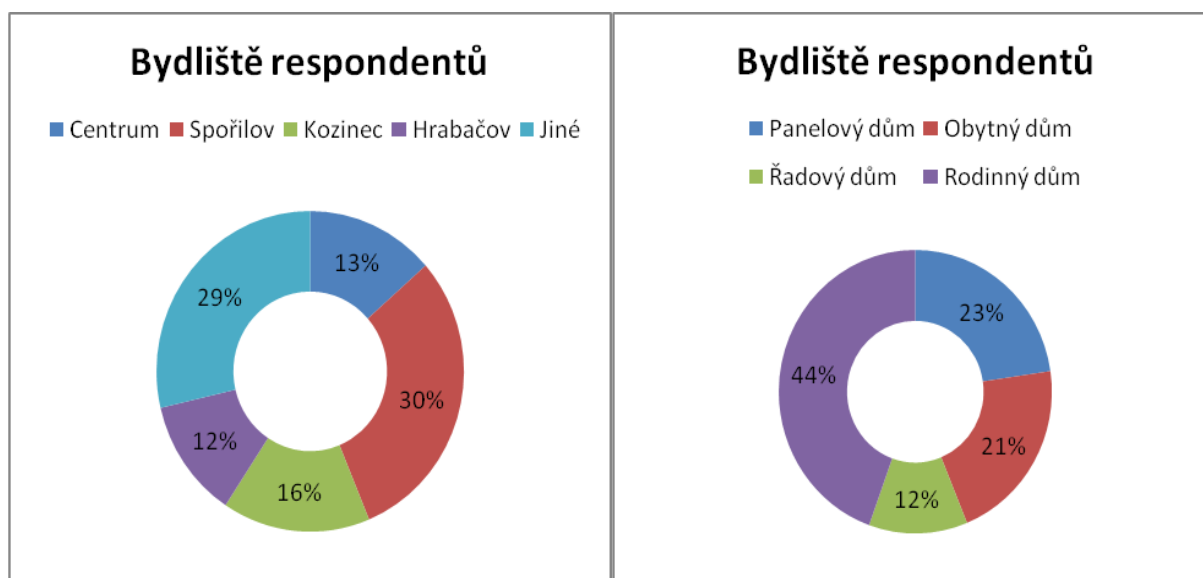
Vzorek obyvatel

V rámci dotazníkového šetření vybráno 600 správně vyplněných dotazníků. Ne všichni respondenti odpověděli na všechny otázky. Ve vzorku respondentů **převládá počet žen** (52,4 %) nad muži (47,6 %), což odpovídá skutečnému rozdělení mužů a žen ve městě ve věkové skupině dotázaných. Dále jsou nejvíce zastoupeny **věkové skupiny 31-40 a 61-70 let**. Při pohledu na zaměstnání a sociální zařazení dotázaných je zřejmé, že většina je buď **zaměstnaných (56,3 %) či důchodců (22,2 %)** a osob se **středoškolským vzděláním 56,9 %**.

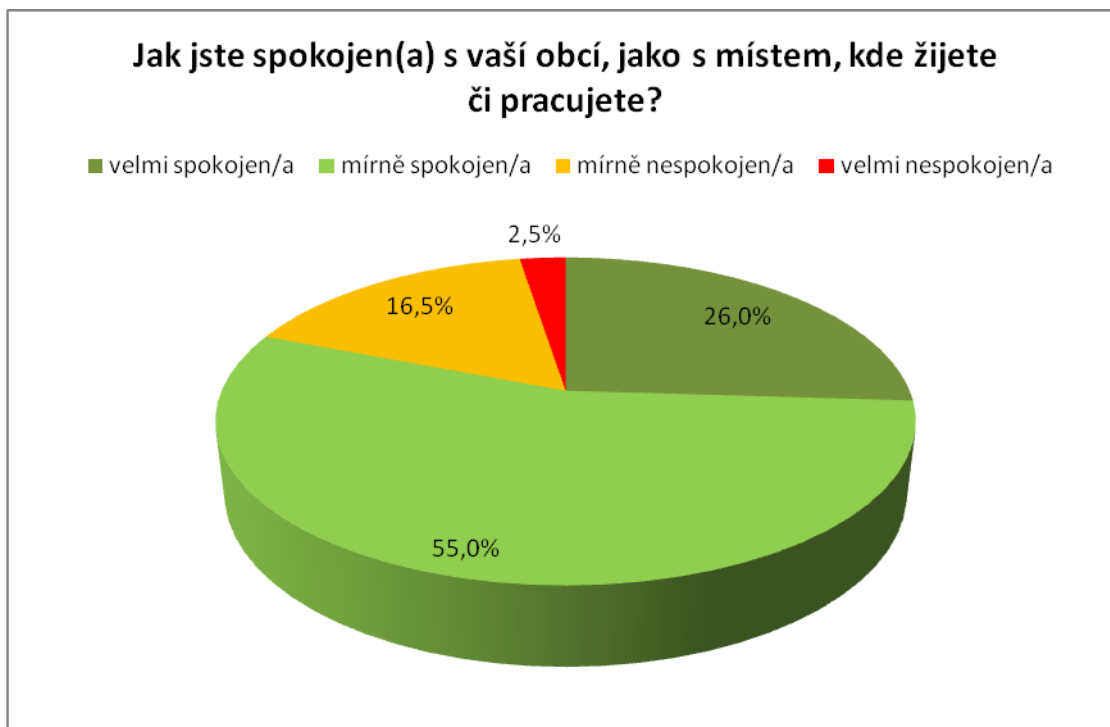

Většina respondentů bydlela buď na Spořilově nebo v jiných nejmenovaných částech Jilemnice a to zejména v rodinném domě.

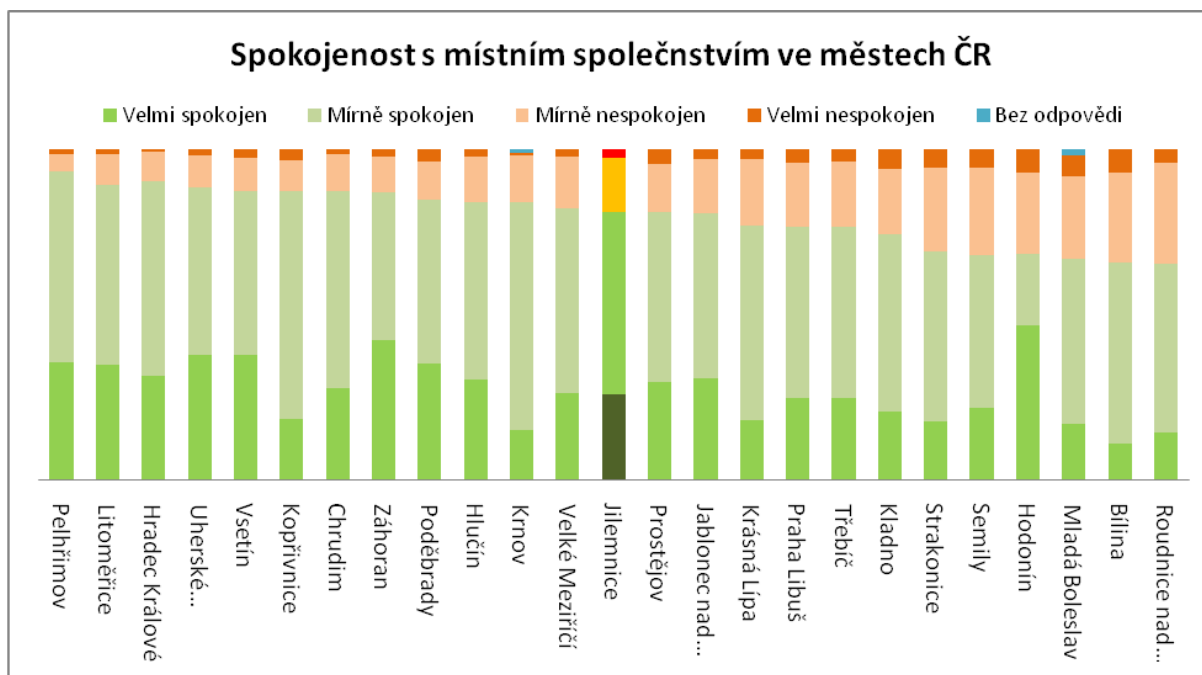

Spokojenost obyvatel s místním společenstvím

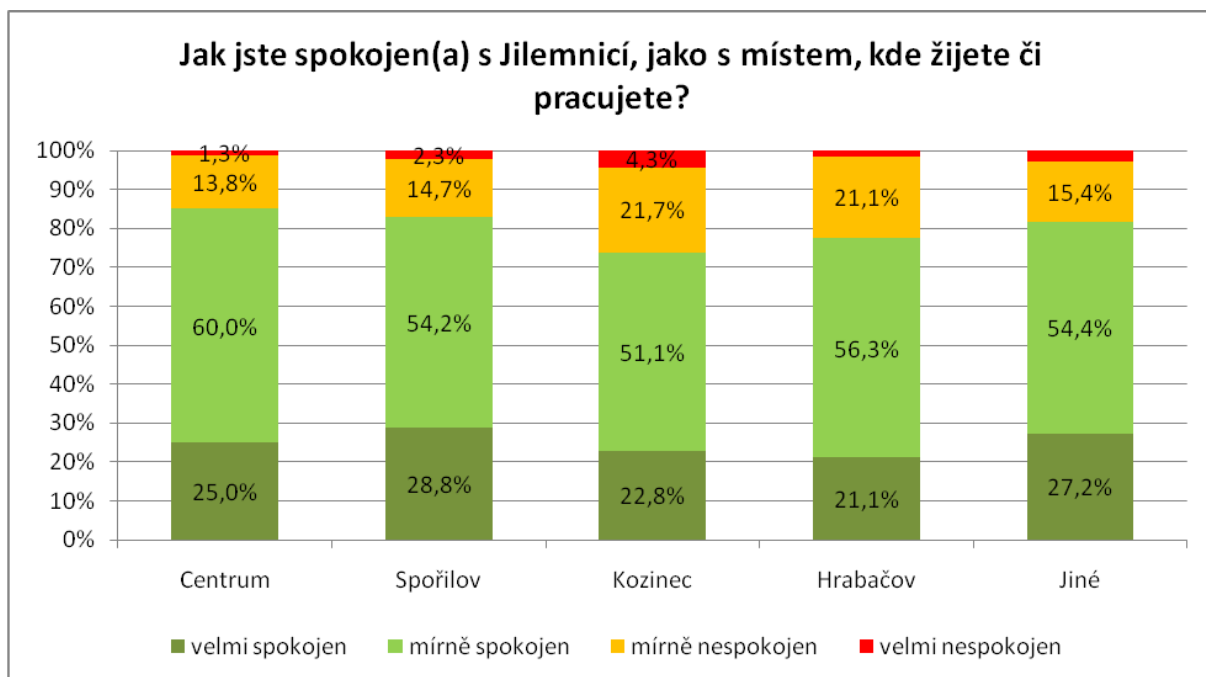
Z úvodní otázky (č. 1) plyne, že většina respondentů (81,0 %) je s životem ve městě spokojena.

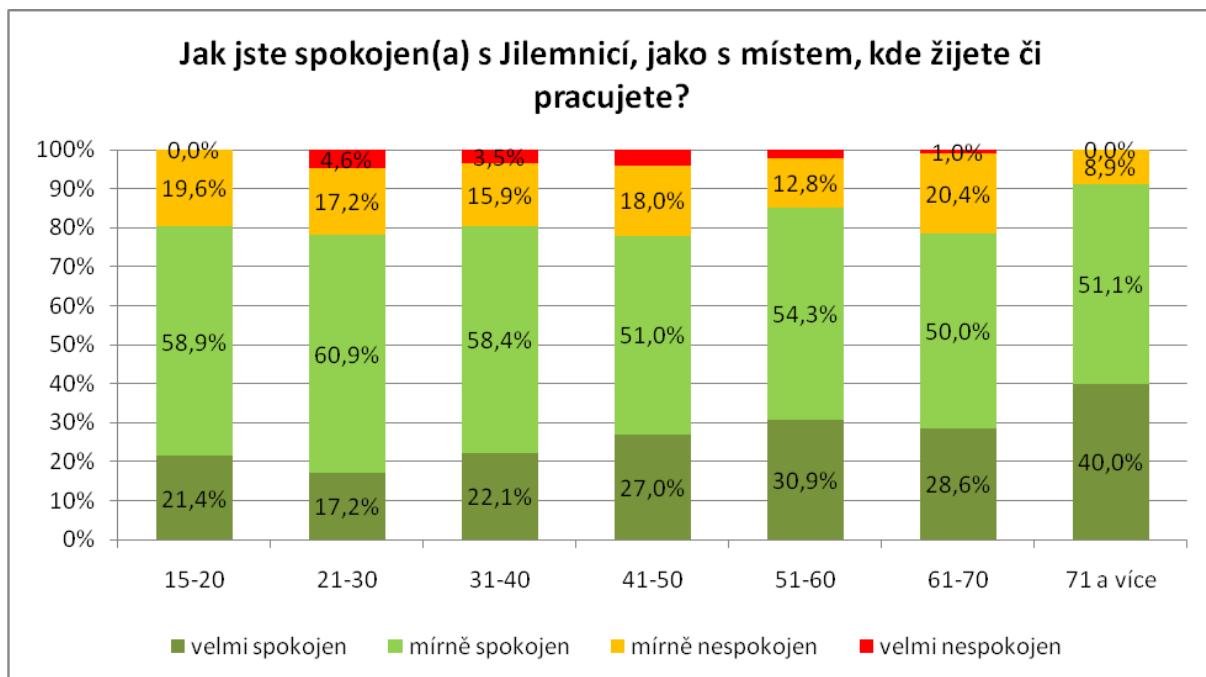
Následující graf ukazuje srovnání výsledků z Jilemnice (zvýrazněný sloupec) s ostatními městy ČR, kde šetření spokojenosti podle této metodiky probíhalo.

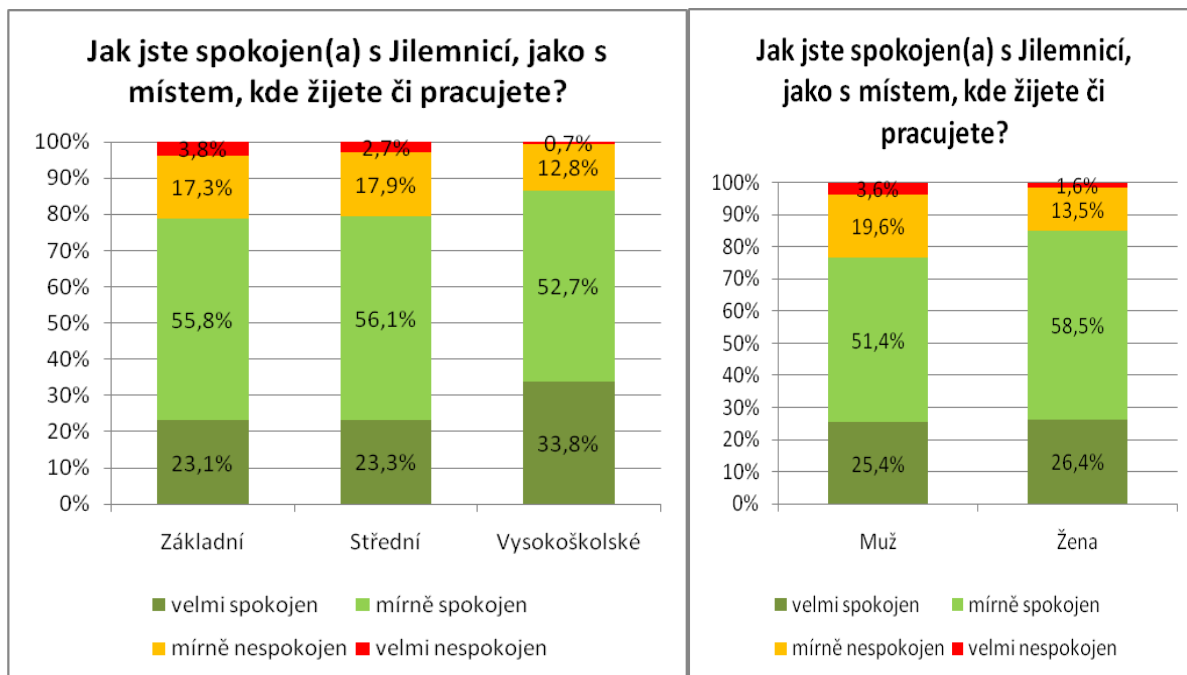
Základní hodnocení spokojenosti obyvatel Jilemnice rozdělené podle jejich bydliště.

Základní hodnocení spokojenosti obyvatel Jilemnice rozdělené podle věku.

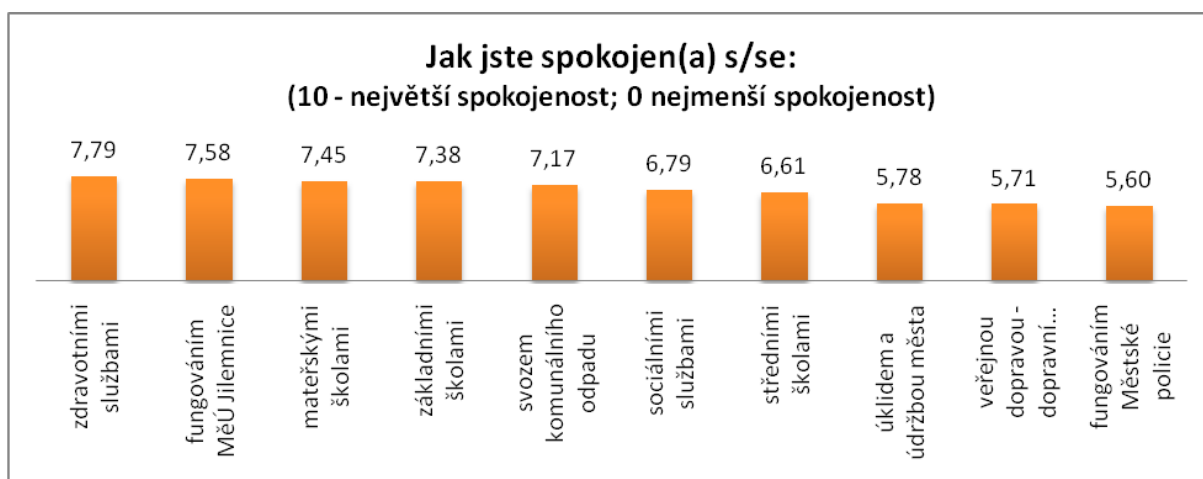
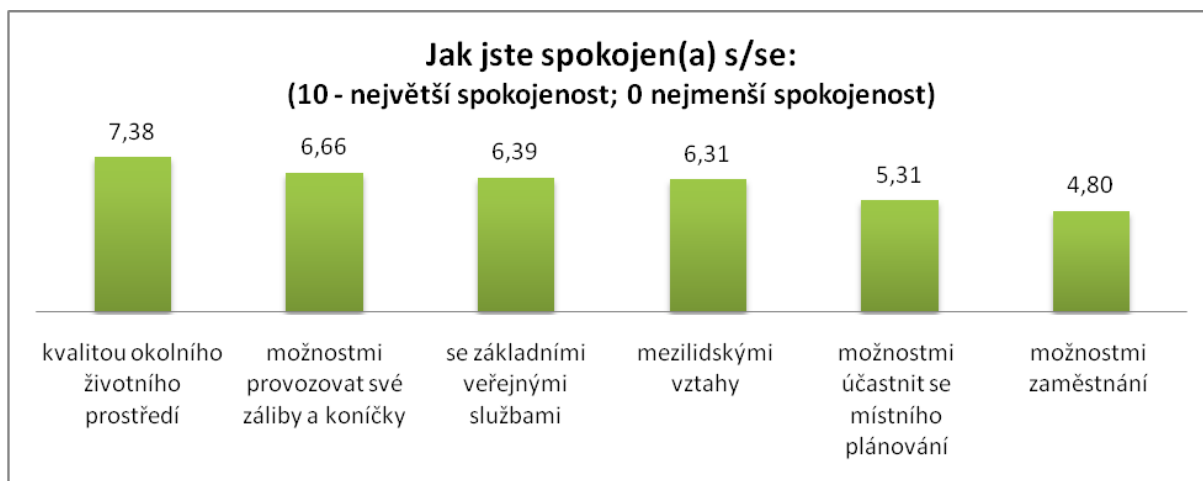

Základní hodnocení spokojenosti obyvatel Jilemnice rozdělené podle vzdělání a pohlaví.

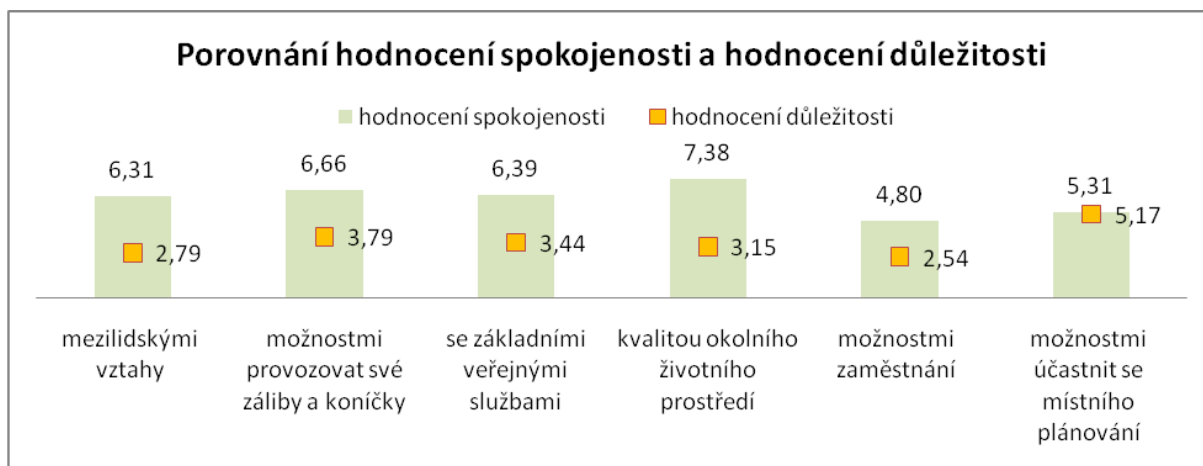

Spokojenost obyvatel s dalšími aspekty fungování města

V následujících otázkách (otázky v dotazníku č. 2-7 a č. 4a – 4h) hodnotili respondenti na stejné 11-ti stupňové škále (0 = nejvyšší nespokojenost, 10 = nejvyšší spokojenost) míru spokojenosti s jednotlivými oblastmi života v Jilemnici.

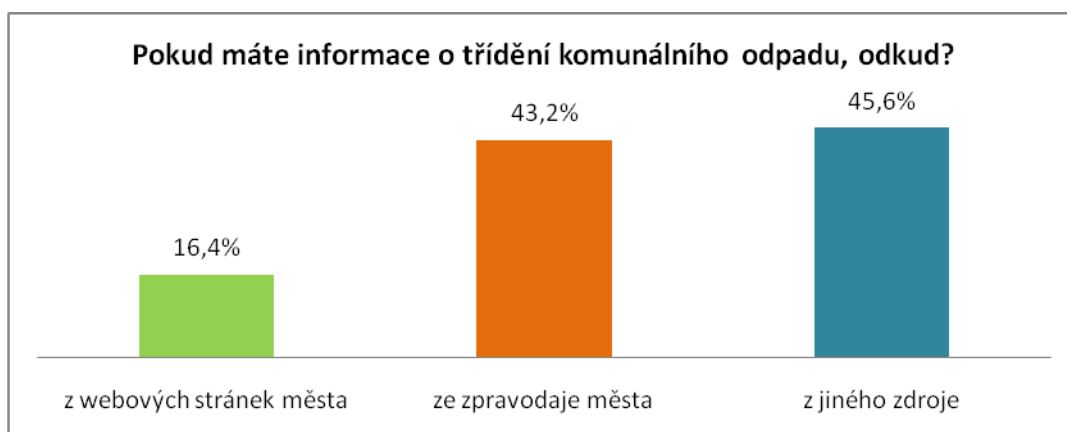
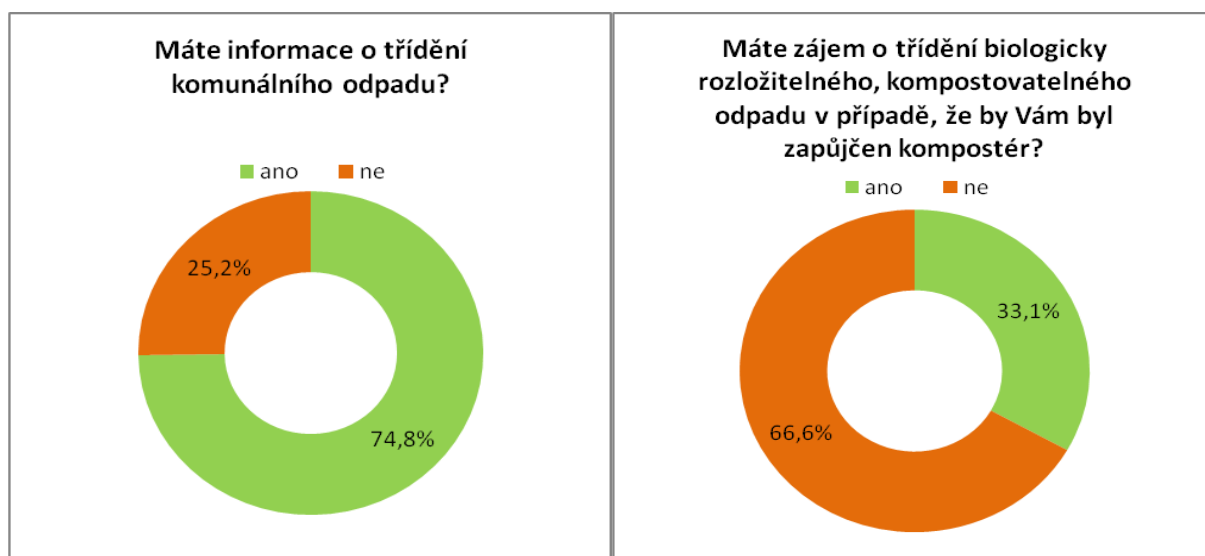
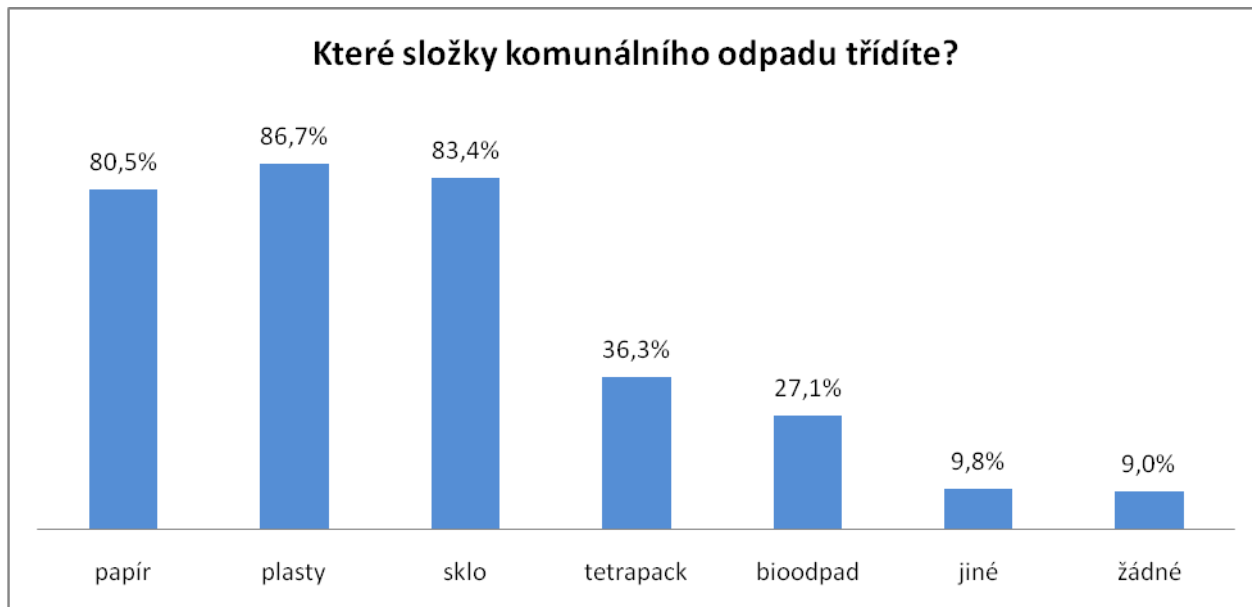

Respondenti měli za úkol seřadit jednotlivé oblasti života podle svých osobních priorit (1= nejvíce důležitý, 6 = nejméně důležitý). V grafu jsou rovněž zaneseny sloupce se spokojeností (0 = nejmenší spokojenost, 10 = nejvyšší spokojenost).

Nakládání s komunálním odpadem

Dále byly umístěny otázky (č. 8, 9 a 10) na separování komunálního odpadu a na potenciál sběru biologicky rozložitelného komunálního odpadu.

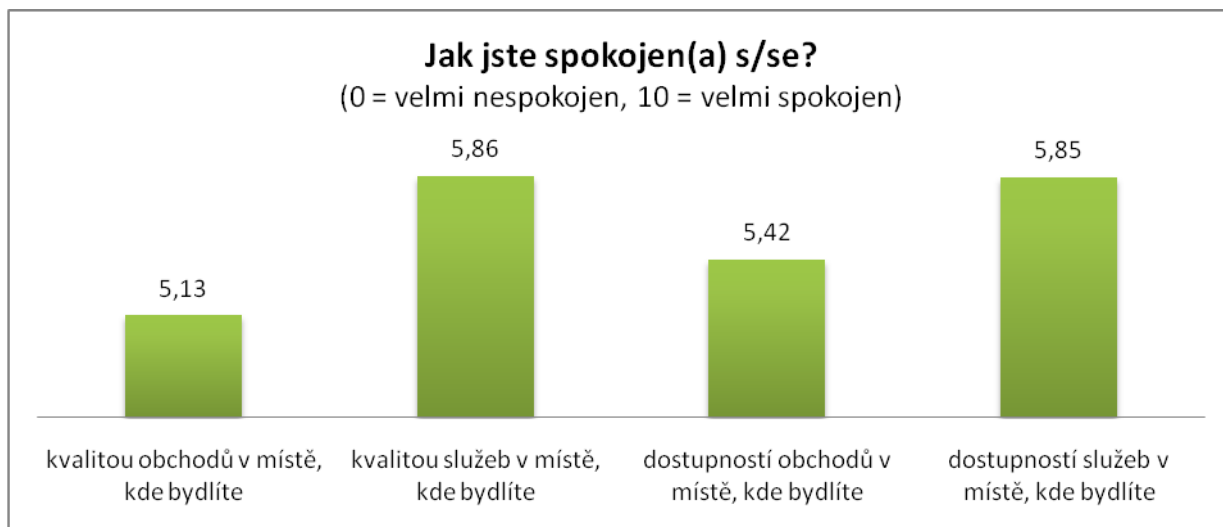
Výsledky dotazníkového šetření: Spokojenost občanů s místním společenstvím a mobilita a místní přeprava v Jilemnici.

Zpracovala: Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o. s., duben 2011

Máte zájem o třídění biologicky rozložitelného, kompostovatelného odpadu (BRKO) v případě, že by Vám byl zapůjčen kompostér?	ano	ne	Celkem
Bydliště			
Jilemnice - Centrum	30,9%	69,1%	100,0%
Spořilov	31,8%	68,2%	100,0%
Kozinec	38,0%	62,0%	100,0%
Hrabačov	31,9%	68,1%	100,0%
Jiné	33,9%	66,1%	100,0%
Pohlaví			
Muž	31,6%	68,4%	100,0%
Žena	34,5%	65,5%	100,0%
Typ bydlení			
Panelový dům	25,0%	75,0%	100,0%
Obytný dům	28,5%	71,5%	100,0%
Řadový dům	33,8%	66,2%	100,0%
Rodinný dům	39,2%	60,8%	100,0%
Vzdělání			
Základní	26,9%	73,1%	100,0%
Střední	30,8%	69,2%	100,0%
Vysokoškolské	42,6%	57,4%	100,0%

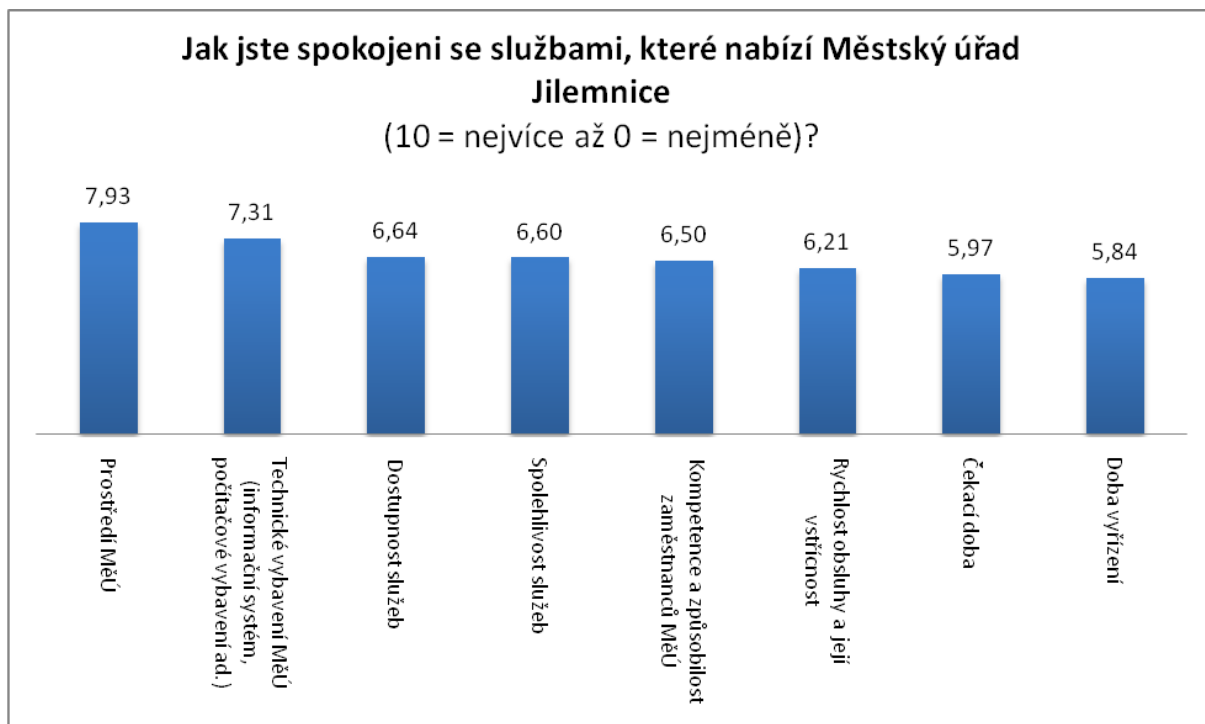
Spokojenost s obchody a službami

Otázky 11 a 12 na spokojenost s kvalitou a dostupností obchodů a služeb

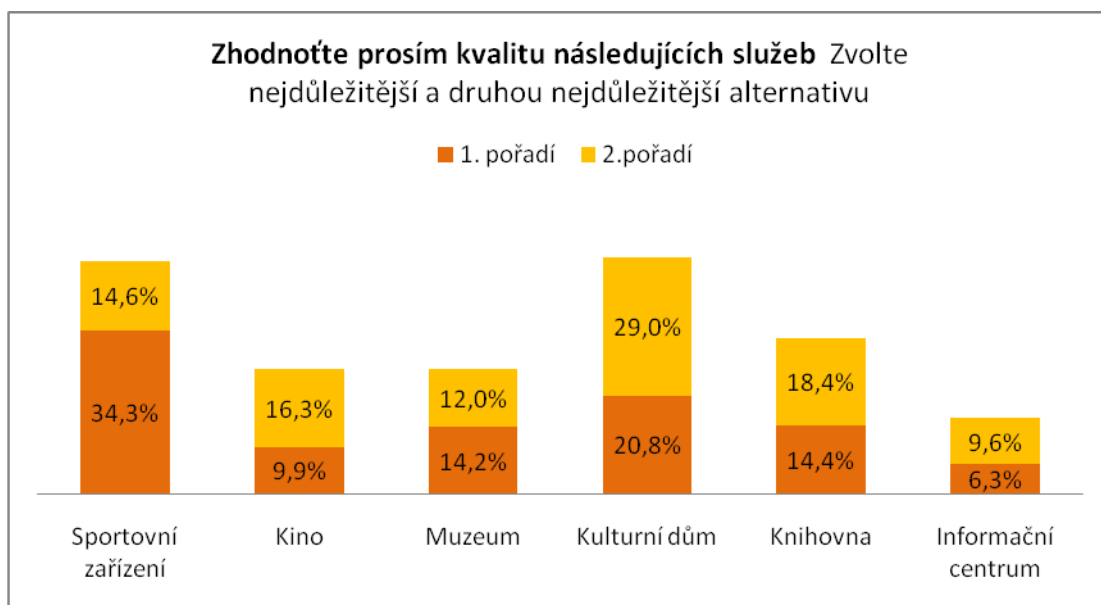
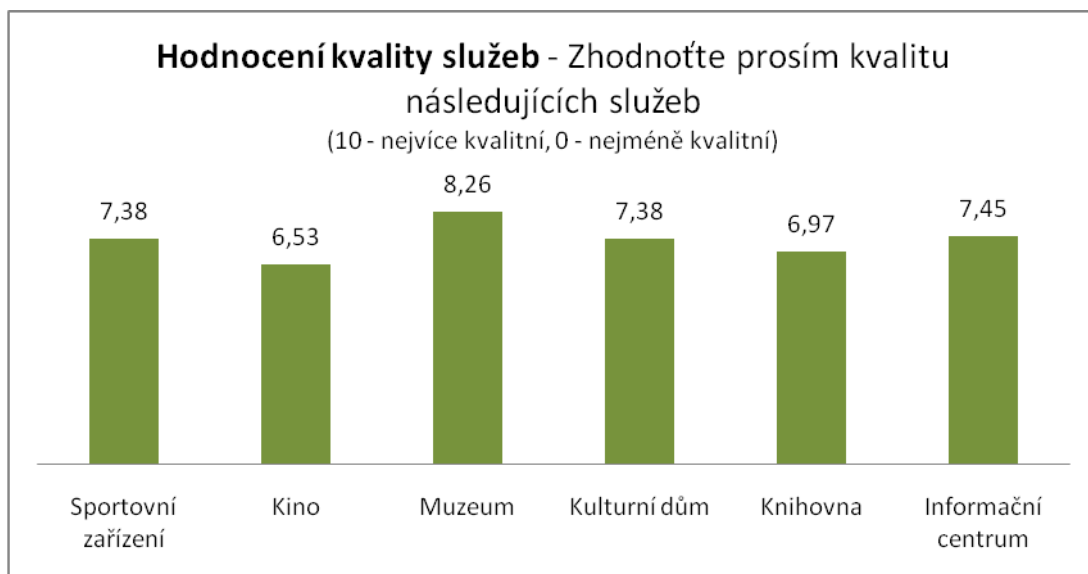
Spokojenost se službami Městského úřadu

a na spokojenost se službami, které nabízí Městský úřad.

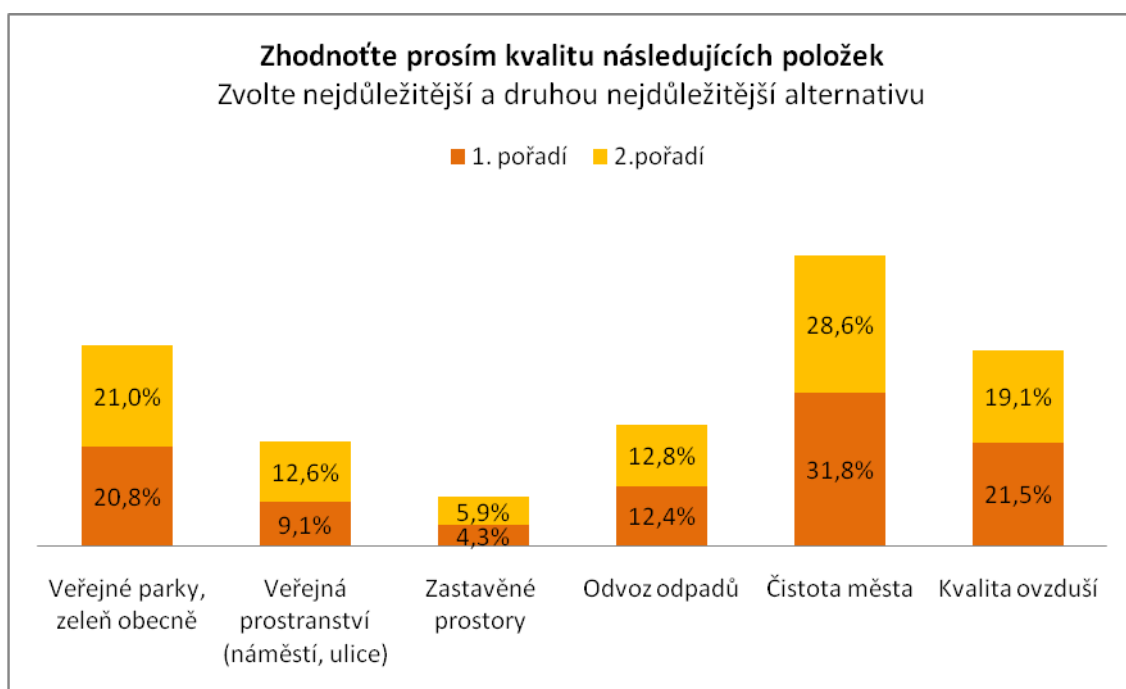
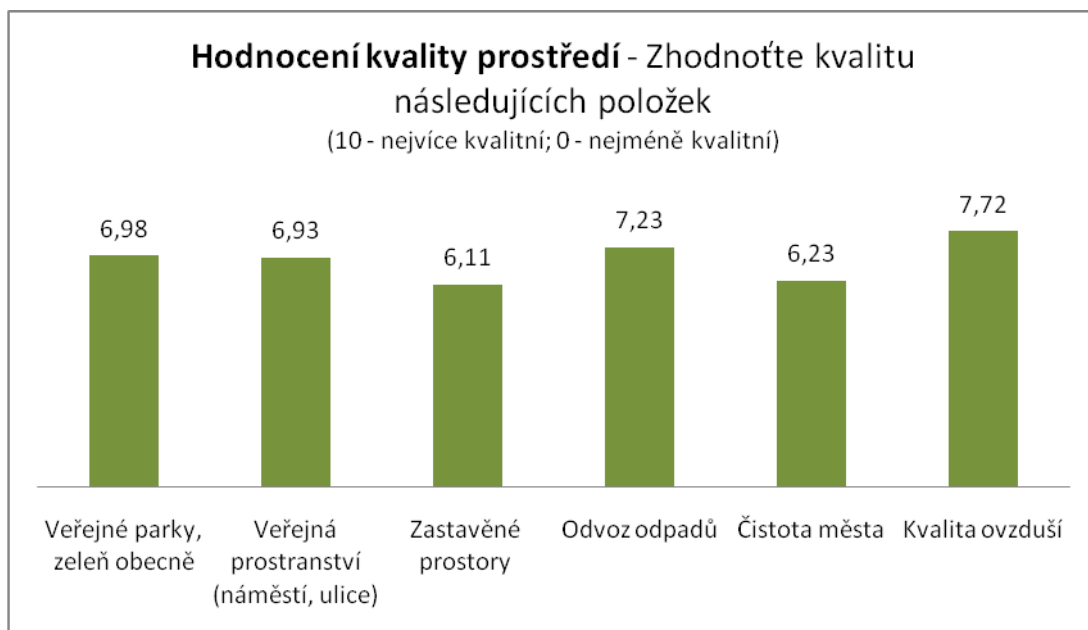

Hodnocení kvality a dostupnosti dalších oblastí ve městě

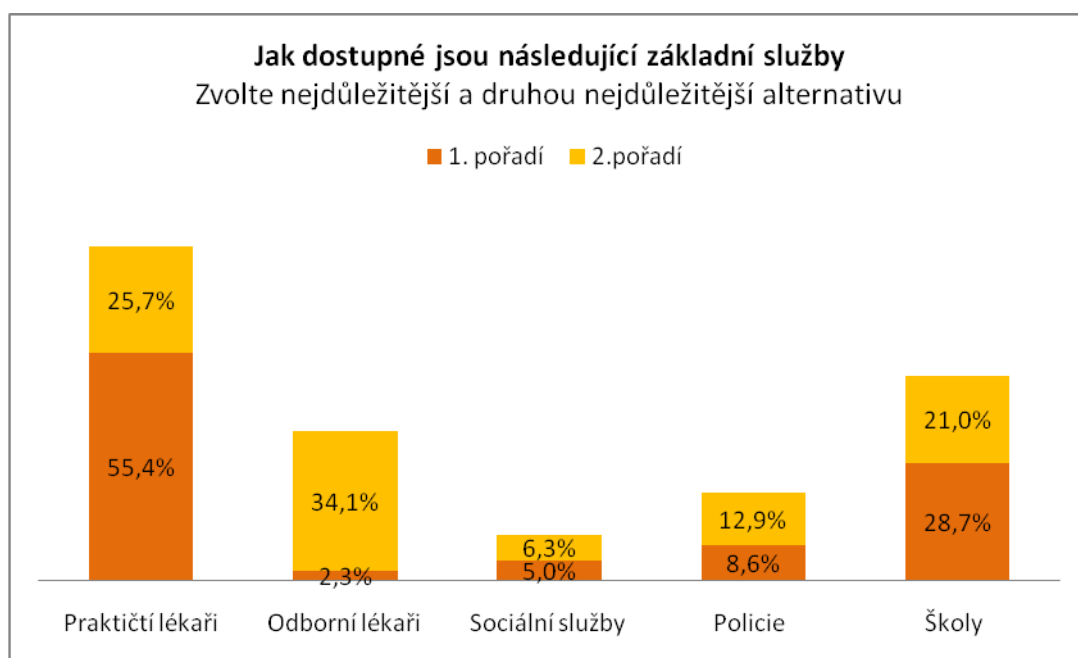
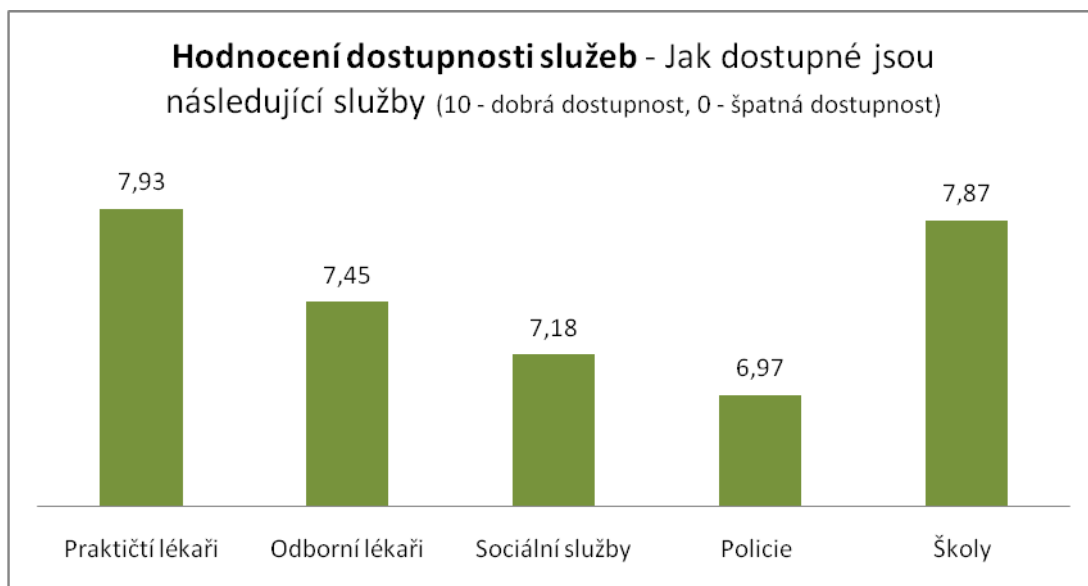
Otázky 13 na hodnocení kvality služeb ve městě

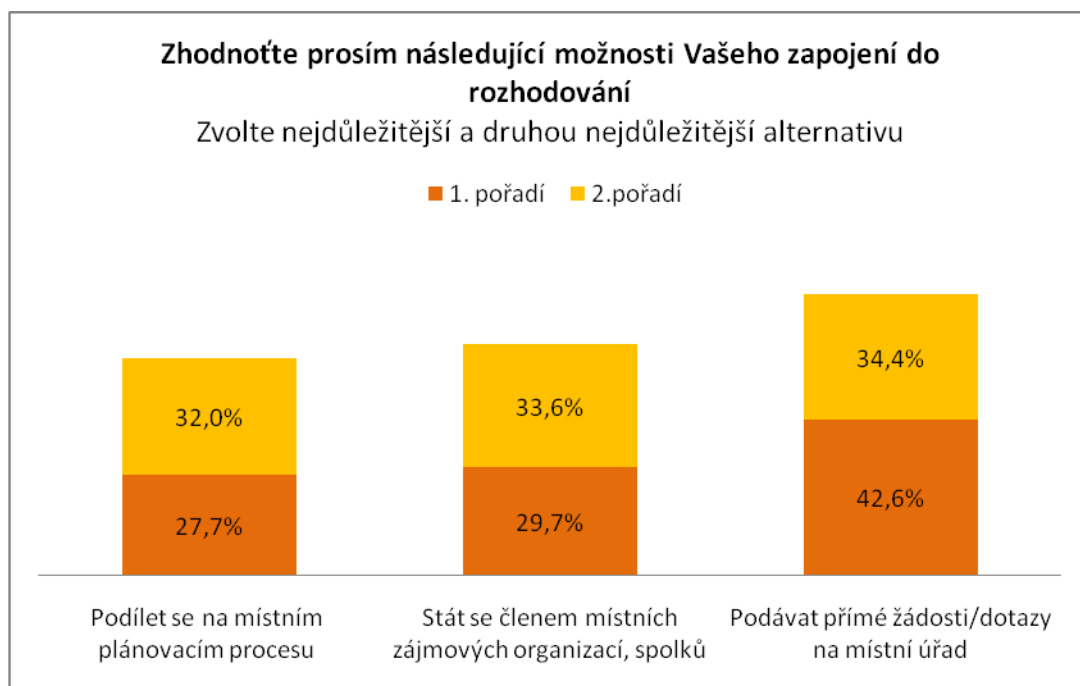
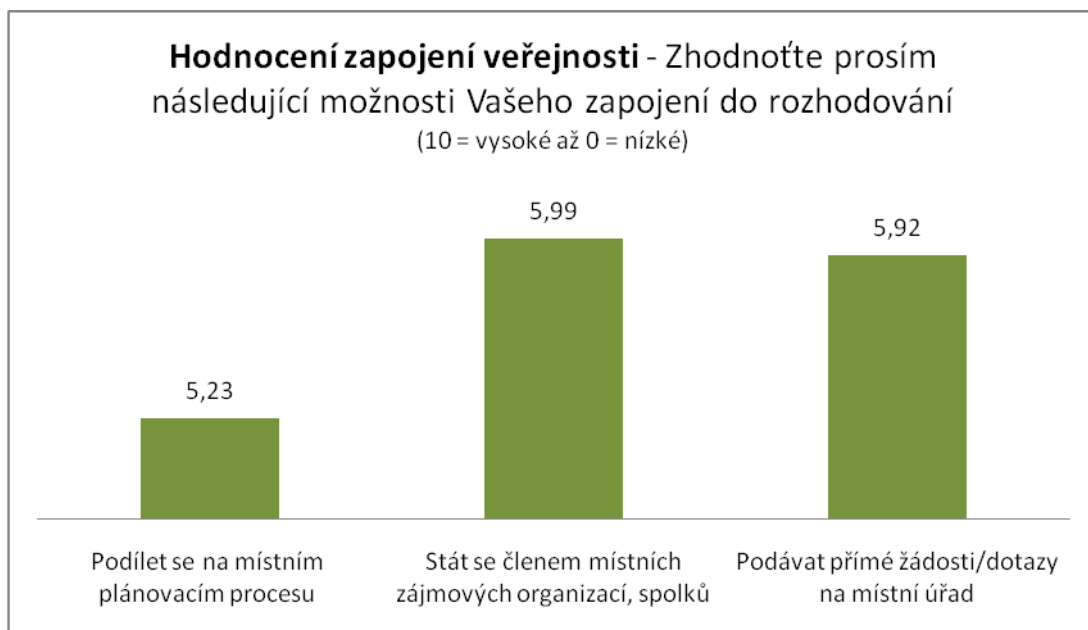
Otázky 14 na hodnocení kvality různých služeb a položek ve městě

Otázky 13 na hodnocení dostupnosti služeb ve městě

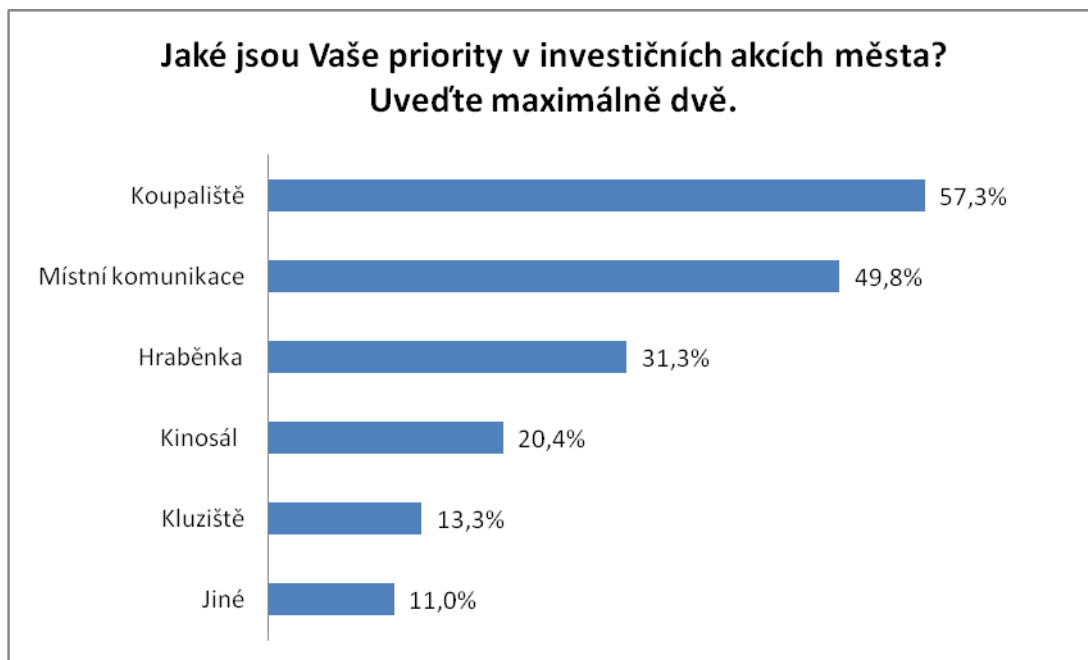

Otázky 14 na hodnocení zapojení veřejnosti do rozhodování ve městě

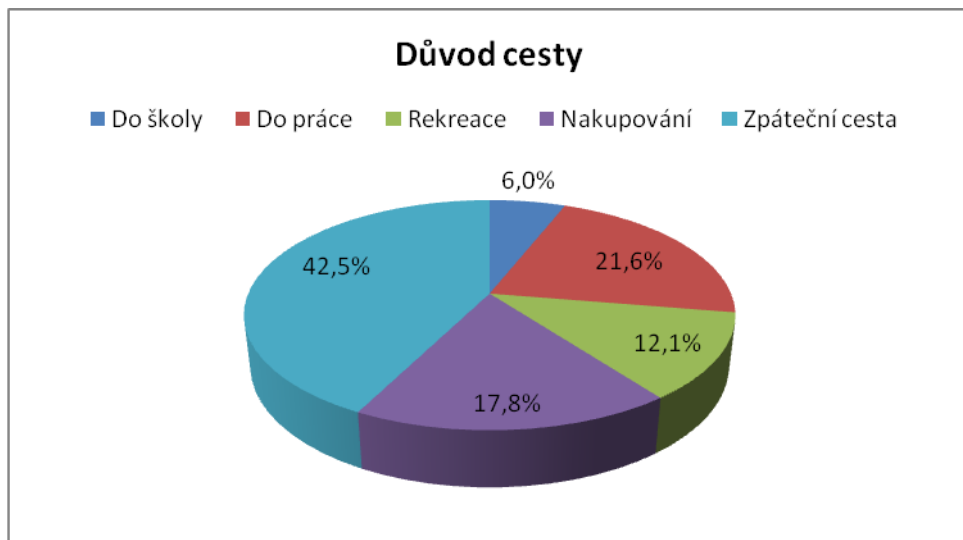
Priority investičních akcí

V otázce 17 měli dotázaní uvést své priority s investičními akcemi města. Měli na výběr 5 navržených plánovaných investic a nebo mohli uvést a specifikovat jiné investice. Ty jsou uvedeny v příloze 1.

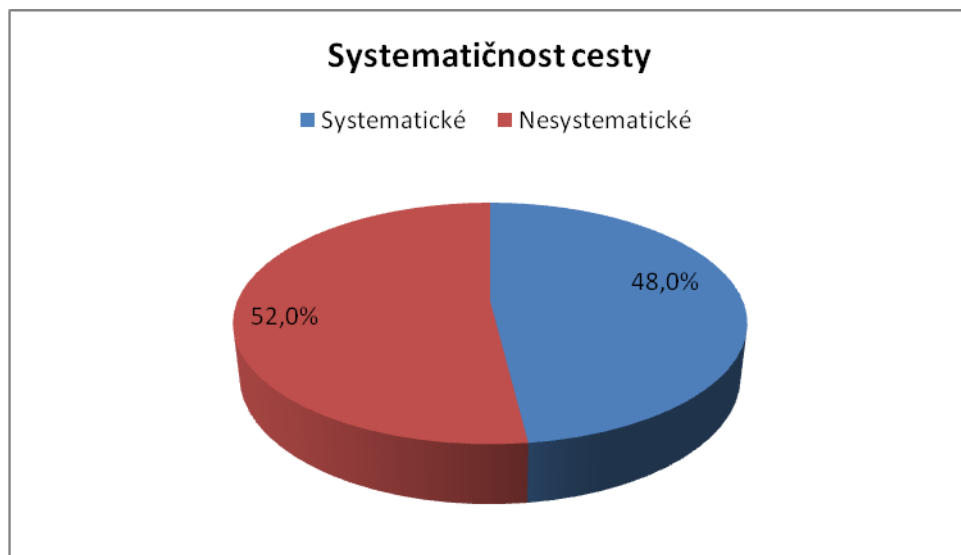

Mobilita a místní přeprava

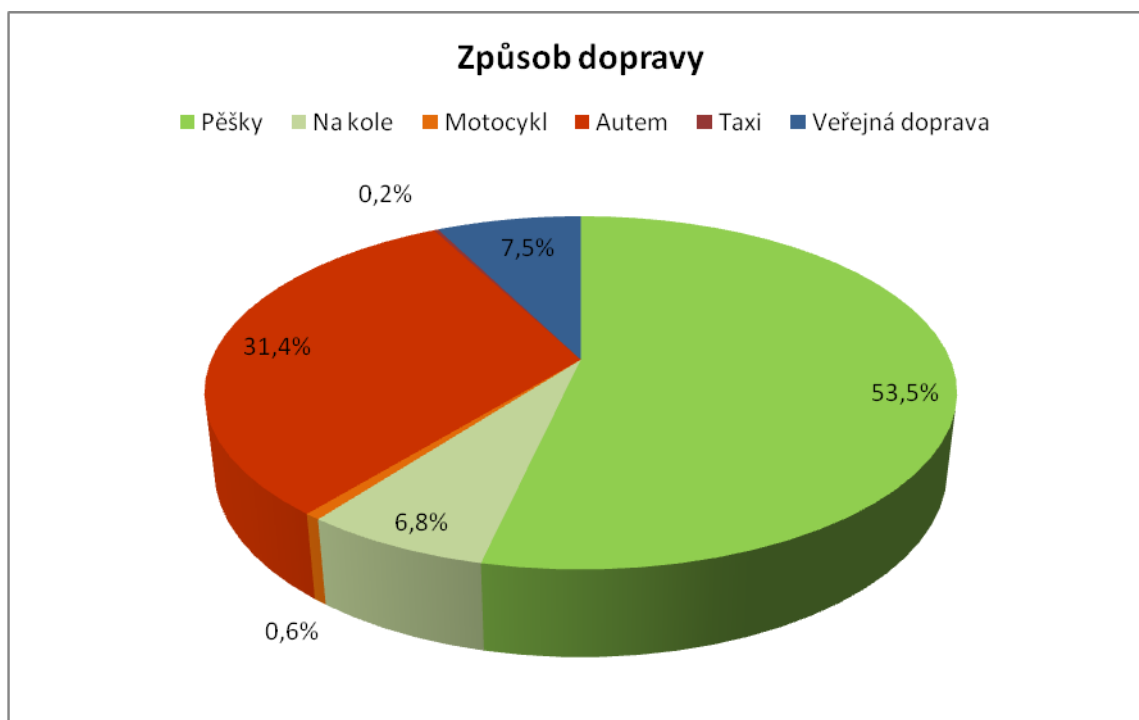
V dotazníku měli respondenti určit, které z pěti nabízených možností byly důvodem jejich cest/y předešlý den dotazování. Pokud nepočítáme zpáteční cesty, které jsou až sekundárním důvodem cestování, pak lidé v Jilemnici nejčastěji cestují **do práce** (21,6%), **za nákupy** (17,8 %) a z důvodu rekreace a volného času (12,1 %).

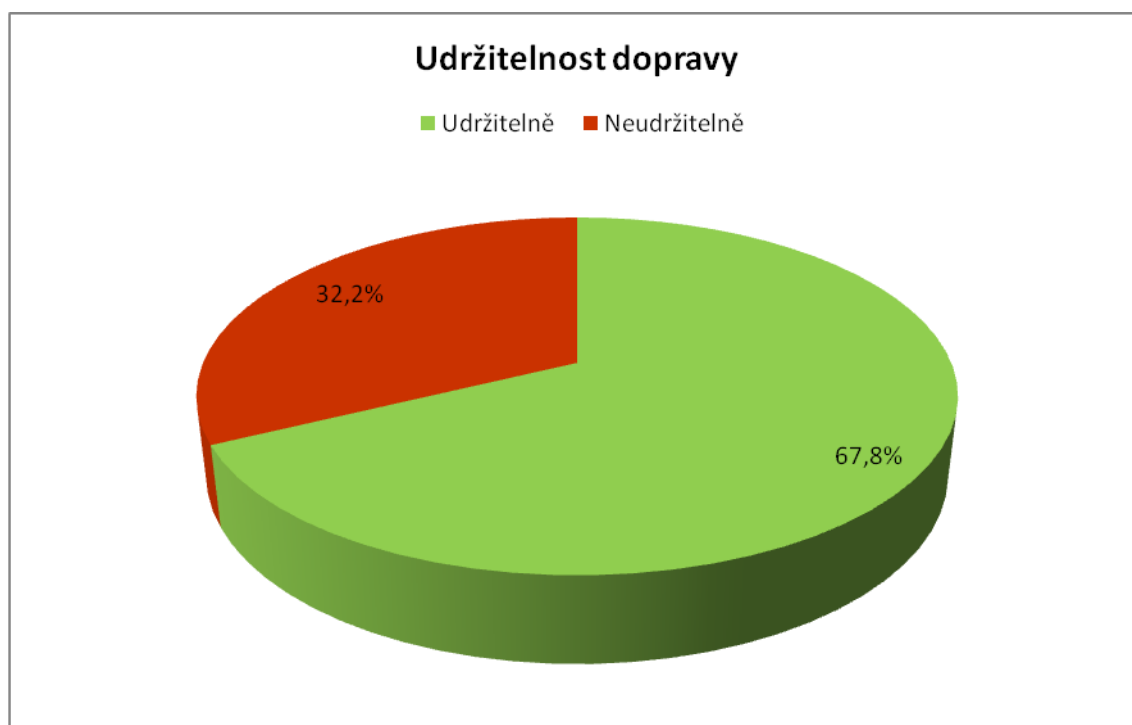
Z nabízených kategorií důvodu cest představovaly cesty do školy a do práce cesty **systematické**, tedy ty, které je nutno pravidelně vykonávat a které probíhají téměř každodenně. Kategorie rekreace a nakupování představovaly cesty **nesystematické**, tedy takové, které pravidelně neprobíhají.

Dále respondenti do dotazníku zaznamenávali, jaký z šesti možných způsobů dopravy sledovaný den využili. Z výsledků vyplývá, že největší podíl cest byl uskutečněn pěšky (53,5 %). Druhý nejčastější způsob přepravy je **automobilem** (31,4 %), pak **hromadnou dopravou** (7,5 %) a **na kole** (6,8%). Minimální podíl počtu cest byl tvořen cestami **na motocyklu** (0,6 %) a prostřednictvím **taxi** (0,2 %).

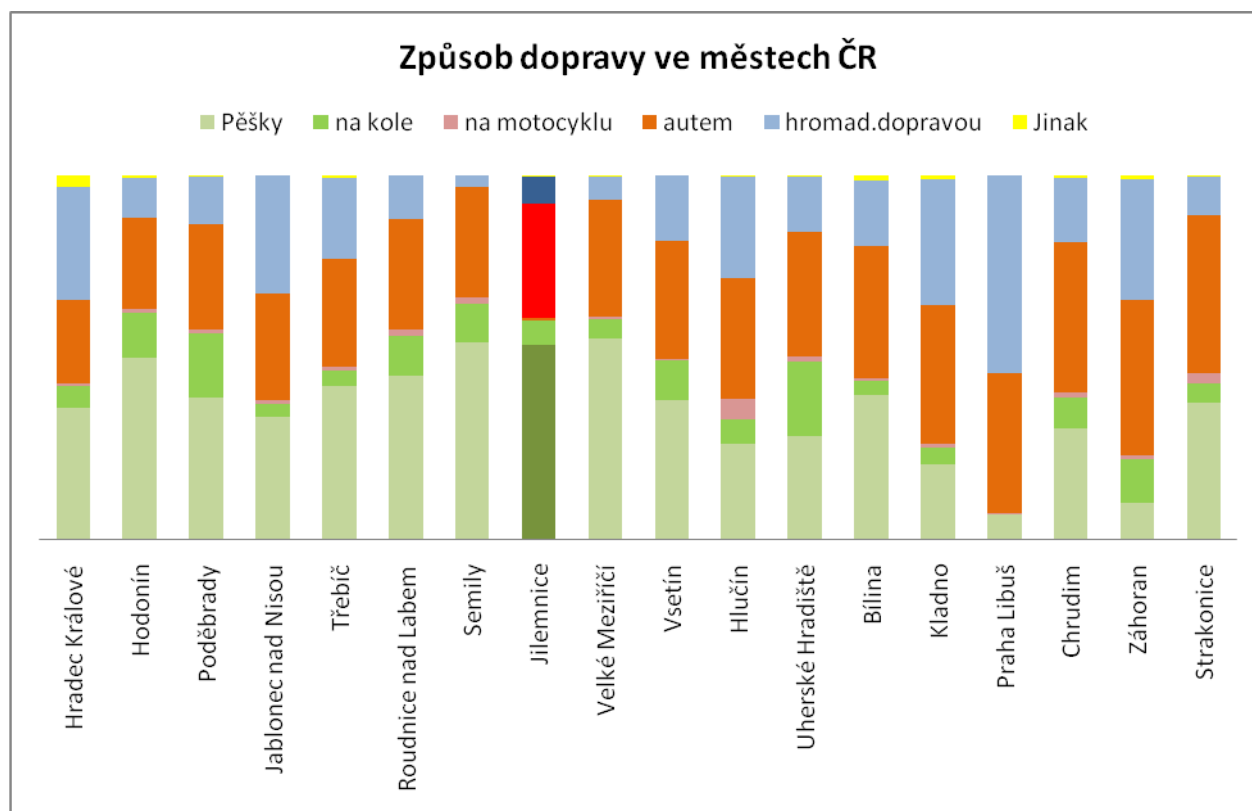

Různé způsoby dopravy je možné kvalifikovat z hlediska udržitelnosti jako **udržitelné** – pěší cesta, cesta na kole, použití hromadné dopravy a **neudržitelné** – cesta autem, na motocyklu nebo pomocí taxi.

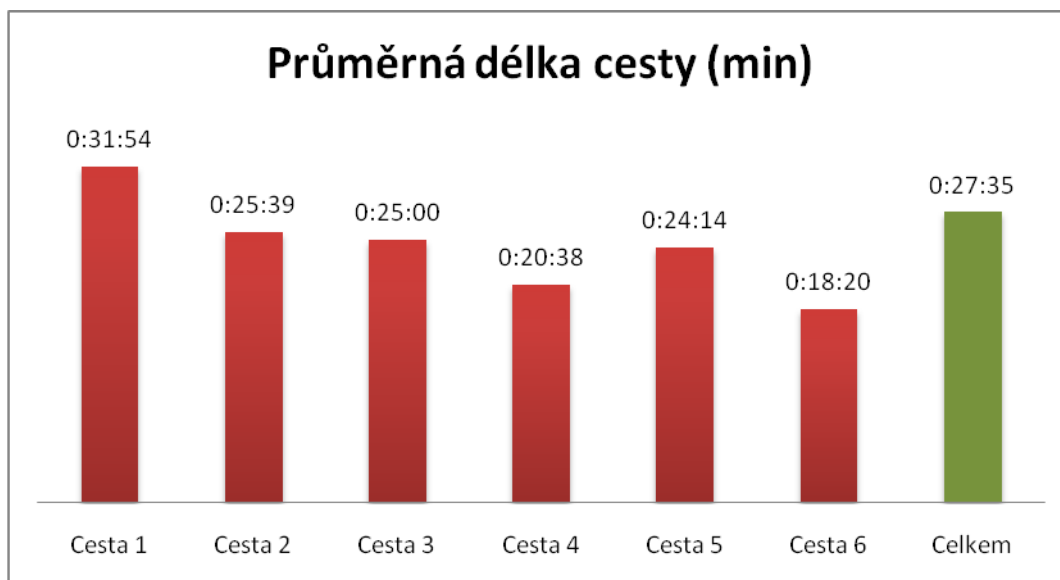
Výsledky dotazníkového šetření: Spokojenost občanů s místním společenstvím a mobilita a místní přeprava v Jilemnici.

Zpracovala: Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o. s., duben 2011

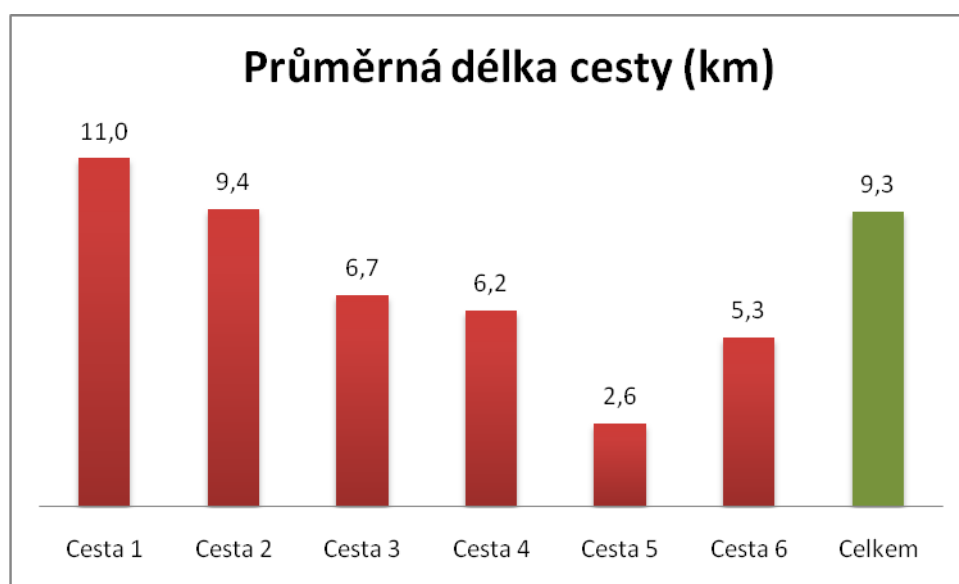

Data v grafu jsou srovnány podle titulkového indikátoru – podíl cest automobilem.

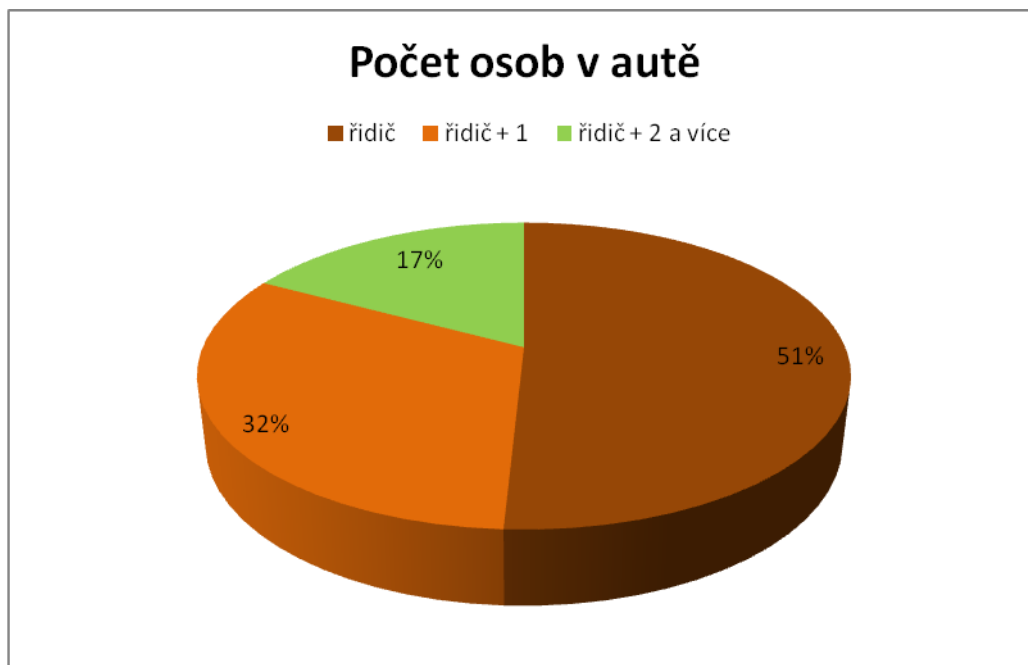
Dále se u jednotlivých cest zaznamenávala **doba**, po kterou jednotlivé cesty trvají. Z výsledků vyplývá, že průměrná cesta trvá více jak **27,5 minut**.

Dalším sledovaným ukazatelem byla **průměrná vzdálenost**, kterou respondenti během jedné cesty urazí. Průměrná vzdálenost, která je uskutečněna během jedné cesty obyvatele Jilemnice, je podle uvedených údajů **9,3 km**.

V poslední otázce na jejich mobilitu byli respondenti dotazováni na to, kolik osob autem jelo. Nejvíce uvedlo, že jeli autem **sami** (51 %), téměř třetina dotazovaných jela v autě **ještě s jinou osobou** (32 %) a pětina respondentů jela v autě **ještě s nejméně dvěma lidmi** (17 %).

Závěry

Spokojenost s místním společenstvím

Nejvýraznějším sdělením výsledků dotazníkového šetření je, že obyvatelé města Jilemnice jsou s životem v něm veskrze spokojeni. Pouze jedna pětina z nich má odlišný názor. Více nespokojeni jsou muži, osoby s nižším vzděláním, osoby bydlící na Kozinci a v Hrabačově a osoby mezi 20 a 50 lety, tedy ti ekonomicky nejaktivnější. Přesto lze říci, že v porovnání s městy, kde byl obdobný průzkum proveden, patří Jilemnice mezi města spíše spokojenější.

Obyvatelé kladně hodnotí kvalitu okolního životního prostředí a možnost provozovat své záliby a koníčky. Naopak lidé jsou velmi nespokojeni s možnostmi zaměstnání ve městě. Z hlediska veřejných služeb jsou nejméně spokojeni s fungováním Městské policie a s veřejnou dopravou respektive s dopravní obslužností. Na druhou stranu si cení zdravotní služby, fungování Městského úřadu a mateřské a základní školství.

Podle hodnocení důležitosti vnímají obyvatelé jako nejdůležitější možnosti zaměstnání a mezilidské vztahy, tedy ty oblasti, které v hodnocení spokojenosti neskončily v popředí. Z této nerovnosti vyplývá, že by se management města měl právě na tyto dvě oblasti zaměřit. Z hlediska fungování a služeb Městského úřadu nejvíce oceňují prostředí MěÚ a jeho technické vybavení (informační systém, počítačové vybavení ad.) a naopak hůře hodnotí dobu vyřízení a čekací dobu.

V otázce kvality veřejných služeb obsadilo vysoké místo muzeum a informační centrum. Naopak podle míry důležitosti by občané preferovali sportovní zařízení a kulturní dům. Obdobně při vnímání kvality prostředí nejvíce respondenti oceňovali čistotu ovzduší a odvoz odpadů zatímco při hodnocení důležitosti se dostaly na přední místa čistota města a veřejné parky respektive zeleň obecně.

Dostupnost veřejných služeb je další oblastí, na kterou se šetření zaměřilo. Z výsledků plyne, že dle obyvatel jsou nejvíce dostupní praktičtí lékaři a školy. Méně dostupná je pak policie a sociální služby. Z hlediska důležitosti ocenili obyvatelé ty stejné služby, tedy praktické lékaře a školy.

Ze samostatných otázek na sběr a třídění odpadu vyplývá, že obyvatelé nejčastěji třídí plasty, sklo a papír. Varovné je, že devět procent obyvatel netřídí odpad vůbec. Z hlediska třídění komunálního odpadu je důležité, že 75 % obyvatel již má o třídění potřebné informace. Další otázka se zaměřovala na zájem o třídění biologicky rozložitelného, kompostovatelného odpadu (BRKO) v případě, že by jim byl zapůjčen kompostér. Třetina oslovených by tuto nabídku uvítala. Nejvíce pak lidé bydlící v lokalitě na Kozinci a ti kteří bydlí v rodinném domě.

Další samostatnou otázkou byla preference nabízených plánovaných investičních akcí. Respondenti mají největší zájem o výstavbu koupaliště (57 % oslovených) a o úpravu a rekonstrukci místních komunikací (50 %). Třetina by pak volila volbu Hraběnka tedy obnova sportovně rekreačního areálu.

Následující tabulka ukazuje souhrnnou spokojenost s jednotlivými aspekty kvality života seřazenou od nejvyšší spokojenosti po nejnižší spokojenost a rozdělenou dle odpovědí mužů a žen.

Výsledky dotazníkového šetření: Spokojenost občanů s místním společenstvím a mobilita a místní přeprava v Jilemnici.

Zpracovala: Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o. s., duben 2011

Míra spokojenosti s:	celkem	muži	ženy
Kvalita muzea	8,26	8,04	8,47
Dostupnost praktických lékařů	7,93	7,75	8,09
Dostupnost škol	7,87	7,65	8,06
Zdravotní službami	7,79	7,58	7,99
Kvalita ovzduší	7,72	7,67	7,77
Fungování MěÚ Jilemnice	7,58	8,48	6,78
Mateřské školy	7,45	7,20	7,69
Kvalita informačního centra	7,45	6,91	7,93
Dostupnost odborných lékařů	7,45	7,28	7,62
Kvalita okolního životního prostředí	7,38	7,42	7,33
Základní školy	7,38	7,14	7,61
Kvalita sportovních zařízení	7,38	7,29	7,46
Kvalita kulturního domu	7,38	7,18	7,58
Odvoz odpadů	7,23	7,07	7,38
Dostupnost sociálních služeb	7,18	6,83	7,50
Svoz komunálního odpadu	7,17	6,98	7,36
Kvalita veřejných parků, zeleně obecně	6,98	6,95	6,99
Kvalita knihovny	6,97	6,55	7,36
Dostupnost policie	6,97	6,60	7,30
Kvalita veřejných prostranství (náměstí, ulice)	6,93	6,81	7,03
Sociální služby	6,79	6,48	7,08
Možnost provozovat své záliby a koníčky	6,66	6,51	6,80
Střední školy	6,61	6,47	6,74
Kvalita kina	6,53	6,33	6,73
Základní veřejné služby	6,39	6,28	6,51
Mezilidské vztahy	6,31	6,18	6,43
Čistota města	6,23	6,14	6,30
Kvalita zastavěných prostor	6,11	5,90	6,29
Možnost stát se členem místních zájmových organizací, spolků	5,99	5,91	6,05
Možnost podávat přímé žádosti/dotazy na místní úřad	5,92	5,68	6,16
Kvalita služeb	5,86	5,62	6,07
Dostupnost služeb	5,85	5,63	6,06
Úklid a údržba města	5,78	5,85	5,72
Veřejná doprava - dopravní obslužnost	5,71	5,48	5,94
Fungování Městské policie	5,60	5,02	6,13
Dostupnost obchodů	5,42	5,39	5,46
Možnostmi účastnit se místního plánování	5,31	5,18	5,43
Možnost podílet se na místním plánovacím procesu	5,23	5,21	5,25
Kvalita obchodů	5,13	5,12	5,15
Možnost zaměstnání	4,80	4,91	4,71

Mobilita a místní přeprava

Výsledky indikátoru *Mobilita a místní přeprava cestujících* v Jilemnici svědčí z hlediska udržitelnosti spíše o pozitivním výsledku. Titulkový indikátor je podíl cest automobilem a dosahuje v porovnání s ostatními městy, kde obdobné šetření probíhalo, nižších úrovní. Vysoký počet cest pěším způsobem je spojen s menší rozlohou města a vyšší počet cest na kole zase s preferencemi obyvatel a „sportovním duchem“ města, i když řada názoru na výstavbu cyklostezek se ve výsledcích rovněž objevila.

Příloha 1

Další priority dotázaných v investičních akcích města s uvedeným názvem a počtem odpovědí.

Jiné možnosti	Počet
Areál služeb	1
Areál služeb OSP	1
Atletický stadion	2
Bezbariérový přístup	1
Bikepark	1
Bowling	1
Cyklostezky	3
Hospody	1
Chodník Roztocká	3
Chodníky	2
In-line dráha	2
Kostel a okolí	1
Letní kino	1
Market	1
Modernizace školství	1
Nákupní centrum	3
Nákupní středisko	1
Náměstí	1
Obchod	2
Obchodní centrum	2
Obchodní řetězce	1
Obchodní síť, parkování	1
Okna	1
Parkoviště	1
Parky	1
Pečovatelská péče	1
Pozemky RD	1
Prodejny	1
Prostranství kolem kostela	1
Přístavba ZUŠ	1
Rozlučková síň	2
Sídliště, parkoviště	1
Skatepark	6
Sklad bioodpadu	1
Supermarket	2
Školství	1
Topení	1
Úklid	1

Volejbalové hřiště	1
Zájmové organizace	1
Zanedbané objekty a prostory ve vlastnictví města	1
Zdravotnictví	1
Zeleň	1
Značky	1
ZUŠ	1

Zpracovala:

Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o.s.

Senovážná 2, 110 00 Praha1

<http://www.timur.cz>

E-mail: info@timur.cz

„Tato akce je součástí projektu „Jilemnice – město zeleně“, který je spolufinancován Revolvingovým fondem Ministerstva životního prostředí.“

Ministerstvo životního prostředí